

RİSALE OKUMALARI - III

Şefkat Yolu

METİN KARABAŞOĞLU

© İz Yayıncılık Limited Şirketi, 2017

Sertifika no: 17313

İZ YAYINCILIK: 1004

(*karakalem kitaplığı*)

düşünce dizisi: 130

ISBN: 978-605-326-220-6

7. baskı; İstanbul, 2017

Litros Yolu, Fatih Sanayi Sitesi 12/266, Topkapı-İstanbul

telefon: (212) 5207210 • faks: (212) 5115791

www.iz.com.tr • bilgi@iz.com.tr

kapak: Hamdi Akyol

Basıldığı yer: Alemdar Ofset Matbaacılık Davutpaşa Caddesi
Besler İş Merkezi No: 20/29 Topkapı/İstanbul (Sertifika no: 22953)

METİN KARABAŞOĞLU

Şefkat Yolu

RİSALE OKUMALARI - III

METİN KARABAŞOĞLU, 1964 yılında İzmir'in Tire ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini burada gördükten sonra İÜ Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirdi. Okul yıllarında yazmaya başladığı *Köprü* dergisinin bir süre yayın yönetmenliğini de yaptı. İz Yayıncılık'ın kuruluşunda yaklaşık 5 yıl editörlüğünü üstlendi. Muhtelif yayınevlerinde yayın yönetiminde bulundu. Muhtelif radyo ve TV'lerde programlar yaptı. Karakalem Yayınlarını kurdu, *Karakalem* dergisinin yayın yönetmenliğini yürüttü, Karakalem Seminerlerini başlattı. Çok sayıda kitabın tercüme, edisyon ve redaksiyonunda imzası olduğu gibi, bir dizi ismin yayın dünyasına kazandırılmasına da katkıda bulundu. Evli ve 3 çocuk babasıdır.

bilgi ve iletişim için:

website: www.karakalem.net

e-mail: metinkarabasoglu@yahoo.com

twitter: <https://twitter.com/mkarabasoglu>

facebook: <https://www.facebook.com/MetinKarabasoglu1>

Yayınlanmış Eserleri:

- *Kur'an Okumaları* (5 kitap) • *Hadis Okumaları* (2 kitap) • *Risale Okumaları* (5 kitap) • *Peygamberin Bir Günü* • *Sizin Yıldızımız Kim?* • *Peygamberin Kardeşleri* • *Küçük Şeyler* • *Oyuncak Tamirhanesi* • *Said'leri Ararken* • *Tehlikeli Denemeler* • *Gece Yürüyüşü* • *Düşünceler* • *Gölgeler ve Işıklar* • *Bilimin Öteki Yüzü* (S. Demirci ve Y. Mermer ile birlikte) • *Melekleri Ürkütmeden* • *Medeniyetin Arka Sokakları* (ilk baskılar: *Camide Dans Var* başlığıyla) • *Ruh Bakımı* • *Kertenkele Çukuru* • *Mucize Avcısı* • *Geldim, Gördüm, Sordum* (ilk baskılar: *O'na Doğru* başlığıyla)

İçindekiler

Yeni baskı için Sunuş	11
Önsöz	15

Birinci Bölüm: Bir insan, bir hayat

Bir hayat: Risale-i Nur	19
Bir insan: Said Nursî	22

İkinci Bölüm: Şefkat yolu

Şefkatin ateşini söndürmek	39
Tefekkür yüklü bir şefkat külliyatı	43
Şevkin uyanışı	46
Aşk asla yeterli değildir	48
“Çocuk Taziyenamesi”ne dair	56
Sabır içinde şükür	60

Hikmet-rahmet dengesi.....	63
----------------------------	----

Üçüncü Bölüm: *Ayrıntıda gizlenen*

Hayatın içinde Kur'an.....	69
Kâinatı unuttuk mu?.....	72
Risale-i Nur herkes içindir.....	76
Sünnetin şubeleri.....	79
Kaderin üç veçhesi.....	81
İdam-ı ebedî, daimi haps-i münferid.....	84
İsm-i Âzam'a dair.....	88
"Üçüncü Dal" notları.....	91
"Fikriyata tercüman olmak".....	94
Toptancılığa hayır!.....	98

Dördüncü Bölüm: *İhlas Risalesi'ne kısa yolculuklar*

Cadde-i kübra.....	103
'Ayrılanlar' kim?.....	108
Kaç bayramdan beri?.....	111
İnhisar.....	114
"Aziz, sıddık kardeşlerim".....	117
Fena fi'l-ihvan.....	121
Ehakkı ararken.....	124
Risale'yi kimler okur?.....	128
Kuvveti ihlasta bilmek.....	131
Bir 'İhlas' dersi.....	133
Kaptanımız kim?.....	136

Ara Bölüm: *Çapraz okumalar*

Bütün renkler güzeldir.....	143
-----------------------------	-----

Beşinci Bölüm: *Risale'den süzülen*

Ümide çağrı.....	159
Cehennemsiz olur muydu?	168
İslâm'ı imanla buluşturmak.....	180

Altıncı Bölüm: *Muhakemat notları*

'Füruat'ın meyveleri	193
Belagatın adresi	196
Evet 'sanat,' ama nasıl?	200
"Dokuzuncu mukaddeme" nazarıyla	203
İzm'lerin geleceği	206
EK: "Risale-i Nur, aşılmayı değil, açılmayı bekliyor".....	211
Bitirirken.....	221

“...şefkat dahi o derece aşktan daha yüksek görünüyor.”

—BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ

Yeni baskı için Sunuş

“RİSALE OKUMALARI” BAŞLIĞINI taşıyan ilk kitabımız 1990’ların ikinci yarısında yayınlandı. O sırada, bu okumaların bir diziye dönüşeceğine dair ne bir planımız, ne de beklentimiz vardı. Risale-i Nur’a dair ‘okumalar’ımız üzerine değişik vesilelerle yazmaya devam ediyorduk, hepsi bu. Aynı zaman zarfında “Risale Okumaları” kitabımızın gördüğü ilgi, özellikle de Risale-i Nur’un yeniden ve daha bir dikkatle okunması noktasında sağladığı katkıya dair bize kadar ulaşan değerlendirmeler, “Risale Okumaları”nın ikinci ve üçüncü kitaplarının da yayınlanmasının en önemli sebebi oldu.

İlk kitaptan altı yıl sonra “Risale Okumaları”nın üçüncü kitabını yayına hazırlarken ise, dizinin muhtemelen burada sonlanacağı kanaatindeydik. Niyetimiz, Risale-i Nur üzerine daha ‘tematik’ çalışmalara yönelmektir. Bu kitaptan kısa bir süre sonra yayınlanan *Said’leri Ararken* ve *Tehlikeli Denemeler* isimli kitaplarımız, bu yöneliş içinde doğdu.

Ama öte yandan, tek bir ‘tema’ üzerinde başlayıp bitmeyen,

ama sonuçta hepsi Risale-i Nur'u bugünün dünyasında anlama bakımından ciddi imkânlar taşıyan yazılarımız da devam ediyordu. Uzun tereddüt dönemlerinden sonra, Risale-i Nur üzerine 'tematik çalışmalar'ın yanında, bu yazıların biraraya getirildiği kitaplara da devam lüzumunu gördük. Bediüzzaman'ın dört ayrı cilde yayılan ve her biri ilk anda farklı meselelerden söz ediyor gözükmele birlikte hepsi öğretici ve hepsi Risale-i Nur'un yolunu ve usulünü hayatın içinde anlama noktasında vazgeçilmez bir öneme sahip 'lâhikalar'ı, bu noktada bizim için yol gösterici oldu. 2008'de *Risale Okumaları-4*, dizinin o güne kadar yayınlanmış olan dört kitabı içinde en hacimli ve muhtevaca en güçlüsü olarak yayınlanmışsa, bu sebeptendi.

Ancak, açık söyleyelim, bu süreçte yeni bir gerçek çıktı karşımıza. Basit bir algı problemine işaret eden bir gerçek. Oluşturduğuna hissettiğimiz algı, 'devam' kitaplarının öncekiler kadar ufuk açıcı görülmediği; 'devam' kitabı olarak, daha zayıf kitaplar suretinde algılandığı idi. Bu algı, dizinin kanaatimce en güçlü kitabı olarak beşinci kitabının *Geleceğe Dönüş* ismiyle ancak 2012 sonunda yayınlanmasının da sebebiydi. Bu algının işaret ettiği probleme cevap verecek yeni bir sunum biçimi ve yeni bir kıvam buluncaya kadar, düşünmeyi, "Risale Okumaları"nı okumuş dostlarımızla istişarelerde bulunmayı ve beklemeyi tercih etmiştik zira.

Birkaç farklı denemeden sonrageldiğimiz nokta, 'okumalar'a devam etmek, ama Kur'an Okumaları, Hadis Okumaları ve Risale Okumaları'nı bir dizi başlığına dönüştürerek, her bir dizinin her kitabı için müstakil bir isim belirlemek şeklinde oldu. "Risale Okumaları"nın üçüncü kitabı, işte bu şekilde *Şefkat Yolu*'na dönüştü.

Hemen belirtelim, sadece isim düzeyinde bir düzenleme ile yetiniyor değiliz. Bu yeniden yayın sürecinde, *Şefkat Yolu*'nda göreceğiniz gibi, her kitap eklenen ve belki çıkarılan yazılarla muhteva olarak da yeniden düzenleniyor olacak.

yeni baskı için sunuş

Genel olarak “Okumalar”ımız, özelde “Risale Okumaları” ve bu çerçevede *şefkat Yolu* yazanın ve okuyanın hayat yolculuğunda hayra ve hakka yönelten bir işaret levhası olabilse ne mutlu bize!

şefkat Yolu’nda hayırlı yolculuklar duası, selam ve muhabbetle...

METİN KARABAşOĞLU

Erenkőy, 26 Aralık 2012

Önsöz

ALTI YIL ÖNCE “Risale Okumaları” dizisinin ilk kitabını yayına hazırlarken, Risale-i Nur’un anlaşılması ve Risale-merkezli açılımlar sağlanması yönünde bir dikkate vesile olma amacımız. “Risale Okumaları,” bu yönde mütevazı bir katkı temin edebilirse, amacına ulaşmış olacaktır.

Altı yıl sonra *Risale Okumaları—üçüncü kitap*’ı yayınlarken, bu amacın gerçekleşmesi yönünde, yine mütevazı ama önemli bir adım daha attığımızı umuyoruz. Değişik zamanlarda birbirinden bağımsız biçimde yazılmış olmakla birlikte hepsi Risale-i Nur’u merkeze alan yazılardan oluşan “Risale Okumaları” dizisinin okuyucuda Risale-i Nur’u dikkatle okumaya yönelik bir ilgi uyandırıyor olması, bizim için sevinç ve şükür vesilesidir.

Elinizdeki kitap, bu dizinin ‘şimdilik’ son kitabı. ‘Şimdilik son kitabı’ diyoruz, çünkü önümüzdeki dönemde öncelikle yine Risale-i Nur üzerine ama doğrudan kitap olarak tasarlanmış bazı çalışmaları tamamlamak istiyoruz. Bu bakımdan,

önümüzdeki bir yıl içinde dizinin ikinci kitabında duyurduğumuz, yaklaşık beş yıldır üzerinde çalıştığımız “Risale Okuma Kılavuzu” üzerinde yoğunlaşmak istiyoruz. Bunun ardından, bir bütün olarak Risale-i Nur’un anlaşılmasında kritik öneme sahip temel risaleler üzerinde yoğunlaşan bir çalışmayı başlatma düşüncesindeyiz. Bu minvalde, “Risale Okumaları” havuzuna akan başkaca çalışmalarımız olursa, bunlar dizimizin dördüncü kitabı suretinde günyüzüne çıkabilecek belki; ama önümüzdeki dönemde öncelikle sözkonusu iki çalışma projemiz üzerinde yoğunlaşmış olacağız.

Bilvesile, yine *Risale Okumaları—ikinci kitap*’ta sözünü ettiğimiz, Risale-i Nur’la ilgili geniş hacimli makalelerin derlendiği bir kitap olarak *Tehlikeli Denemeler*’in de yayına hazırlanmakta olduğunu belirtmiş olalım.

Sizleri “Risale Okumaları” dizisinin ‘şimdilik’ son kitabı olarak “üçüncü kitap”la başbaşa bırakırken, yeni kitaplarda buluşmayı bizler için mümkün kılmasını Rabb-i Rahîm’den niyaz ve temenni ediyorum.

Selam ve sevgiyle...

METİN KARABAŞOĞLU
İstanbul, 5 Mayıs 2003

Birinci Bölüm

Bir insan, bir hayat

“Hayatın hakiki hukukuna baktım. Gördüm ki: Hayatım Rabbânî bir mektuptur; kardeşlerim olan zîşuur mahlûkata kendini okutturur, Yaratanı bildirir bir mütalâagâhtır.”

—BEDİÜZZAMAN SAİD NURSÎ

Bir hayat: Risale-i Nur

“ONDOKUZUNCU SÖZ” ADLI eserinde, “Rabbimizi bize târif eden üç büyük, küllî muarrif var” der Bediüzzaman Said Nursî. Bu üç büyük ‘tanıtıcı,’ sırayla, şunlardır: kâinat kitabı, Resûl-i Ekrem aleyhissalâtu vesselam ve Kur’ân. Bir diğer eserinde ise, bir ‘dördüncü’yü eklediğini görürüz: ‘vicdan denilen fitrat-ı zîşuur.’ Hemen ardından belirttiğine göre, gayb ve şehadet âleminin buluşma noktası olarak gördüğü “fitrat ve vicdan, akla bir penceredir; tevhidin şuaını zikrederler.”

Risale-i Nur’un hemen her sayfasında, diğer ‘küllî muarrif’ler kadar, işte bu ‘dördüncü’nün de izlerini buluruz. Said Nursî, Peygamber yolunu yol seçmiş, Kur’ân’ı üstadı bilmiş, Kur’ân’ın dikkatle bakmayı emrettiği kâinatla içiçe yaşamış biridir; ve bütün bunları yaparken ‘insan’ı devrede tutmuş, imanla yaşanan ve imanla son bulan hayatında insanî özelliklerini doruk noktada taşımıştır.

“Hayatım rabbanî bir mektuptur; kardeşlerim olan zîşuur mahlûkâta kendini okutturur bir mütalaagâhtır” diyen, odur.

“Hayatım, Hâlikımın kemâlâtını teşhir eden bir ilannâmelik-tir” diyen; yaşadığı her anı O’nu isimleriyle tanımaya adayan da odur.

Böylece hayatıyla sunduğu ‘rabbanî mektup’ ise, Risale-i Nur olarak, bugün de okunmayı sürdürmektedir. Beri tarafta, bu ‘rabbanî mektup’u öncelikle kendisi okumuş; yani bir insan olarak kendisine verilmiş duyguları, kabiliyetleri verilmiş amacına göre kullanma cehdiyle yaşamıştır. Kendisini okurken, kendisi gibi birer insan olan sair hemcinslerinin hayatlarıyla sundukları ‘mektup’ları da okumuştur. Etrafında gördüğü nice insanın, içinde yaşadığı toplumu teşkil eden nice hemcinsinin hayatı, isteği ve ihtiyacı, sevinci ve hüznü, ağlamaları ve gülmeleri ile ona her daim mesajlar taşımıştır. Bir çocuk, bir genç, bir yaşlı, bir hasta, bir bebek... her biri onun dünyasına ‘insan penceresi’nden Rabbini tanıtan birer mesaj taşımıştır.

Onun ve eserinin, vefatının üzerinden geçen yarım yüzyıla karşılık bugün de milyonlarca insanın rağbetine mazhar olması; coğrafya ve zaman sınırı tanımadan, milyonların Risale-i Nur’da dile gelen hayat hikâyesinde kendini bulması belki de bu sırdandır!

Gelin görün ki, özellikle ülkemizde, Said Nursî’nin bu yönünün, en azından bazı çevrelerde görülemediği veya görülmediği veyahut küçük görüldüğü de bir vâkıdır. Kimi insanlar nazarında, Bediüzzaman, olsa olsa bir ‘İslâm âlimi’dir, ‘büyük mücahid’dir, bir ‘dâvâ adamı’dır.

Evet, Said Nursî bir ‘İslâm âlimi’dir; ama İslâmiyeti ‘insanîyet-i kübra’ olarak algılamış, dolayısıyla fitrat ile Kur’ân ve sünnetin mutabakatını görmüş ve yaşamış bir İslâm âlimidir. Evet, ‘büyük bir mücahid’dir; hayatı boyunca, ‘Asıl büyük cihad nefisle yapılan cihaddır’ diyen Resûlün yolunda yaşamıştır; en başta, bu yüzden büyük bir mücahidir. Evet, dava adamıdır; ama onun dâvası öncelikle devleti ve toplumu hizaya getirme değil;—devleti örgütleyen, toplumu oluşturan—insanlara,

mükerrem olan fitratlarının yönelttiği hakkı ve hakikati sunma dâvâsıdır.

Bir sonraki yazının, ‘bir insan’ olarak Bediüzzaman’ın anlatırken, bu bakımdan ufuk açıcı olmasını diliyoruz.

Şunu da belirtelim: Kapak sayfalarında yer alan yazı, bir son değil, başlangıç yazısıdır. Said Nursi’nin tüm hayatına, ve tümüyle Risale-i Nur’a yayılan bir vâkıa, sınırlı bir zaman diliminde yazılmış sınırlı bir yazıda, tüm ayrıntısıyla anlatılamaz. Ne var ki, onun ‘enfüsî tefekkür,’ ‘muhakeme-i hissî,’ ‘mükâleme-i kalbî’ gibi tariflerle ifade ettiği bir yolu, en azından ana hatlarıyla sunabildiğimizi sanıyoruz.

Bu yolu gerçek anlamıyla kavrayabilmenin yolu ise, yine Risale-i Nur’dan, ve bilhassa “Otuzüçüncü Söz”ün “İnsan Penceresi,” “Dördüncü Şua,” “Yirmidördüncü Söz,” “Yirmidördüncü Mektup,” “Ondördüncü Lem’a”nın “ikinci makam”ı, “Otuzuncu Söz” gibi risalelerden geçiyor.

